

SCHADD'S KINDERBOEKEN

FRICTS

EN DE

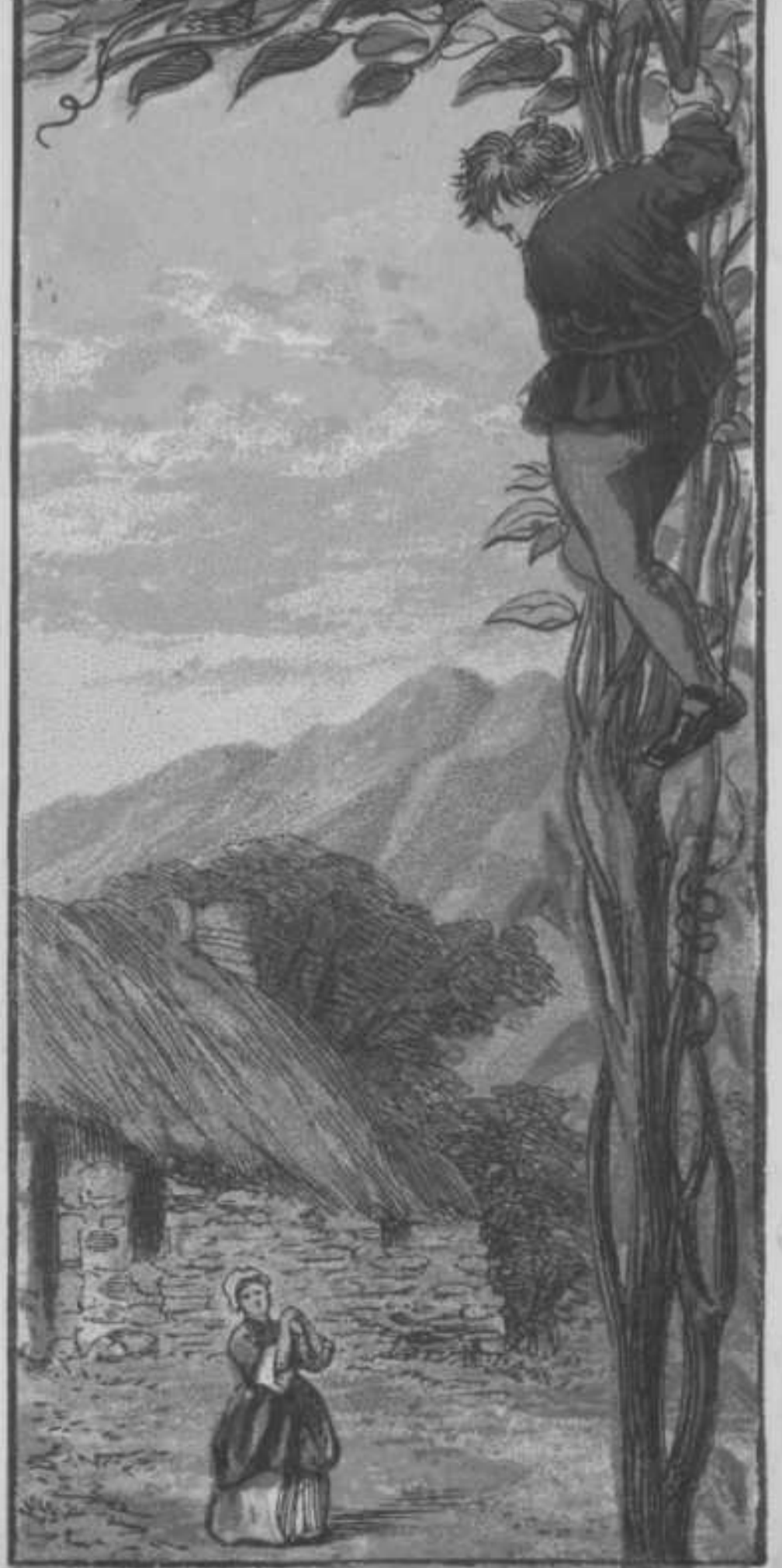
BOONENSTAAK

K.H. SCHADD, Kalverstraat D 122, AMSTERDAM

kw xkw 2604

FRITS EN DE BOONENSTAAK.

EERTIJDs woonde er in zeker dorp eene arme weduwe, die een zoon had, Frits genaamd; zij trachtte hem aan vlijt en ijver te gewinnen, maar toch was hij lui en verkwistend. Zijne moeder moest bijna alles wat zij bezat verkoopen, en eindelijk bleef haar niets anders over dan hare geliefkoosde koe.

Op zekeren dag, kwam de arme vrouw, met tranen in de oogen, bij Frits, verweet hem zijne luiheid, en zeide: "Nu heb ik niets meer te verkoopen dan mijne arme koe; het valt mij bitter zwaar, maar wij kunnen toch niet van honger omkomen." Frits gevoelde wel eene zekere wroeging, maar dat was spoedig over, en hij ging naar de markt, met uitdrukkelijken last om een goeden prijs voor de koe te maken.

Onderweg ontmoette hij een slagter, die eenige zeldzame boonen van verschillende kleur in zijn hoed had. Toen hij van Frits vernam dat deze de koe ter markt bragt, vroeg hij hem voor welken prijs hij het beest wilde verkoopen, en bood hem er tegelijk al de boonen voor, die hij in zijn hoed had. De lichtzinnige knaap nam dit bod dadelijk met blijdschap aan. Hij liep wat hij loopen kon naar huis, om het zijne moeder te vertellen, en legde in verrukking de boonen voor haar neder; maar zij werd zeer toornig, en wierp de boonen het venster uit. Zij werden in alle rigtingen verstrooid, en eenige er van vielen in den tuin. Dien avond gingen moeder en zoon zonder eten naar bed.

Den volgenden ochtend werd Frits vroeg wakker, en daar hij uit het venster van zijne slaapkamer iets zeer vreemds zag, kleepte hij zich schielijk aan, en liep den tuin in, waar hij, tot zijne verbazing, ontdekte dat eenige van de boonen wortel geschoten hadden, en zoo hoog opgeschoten waren, dat hij den top niet kon zien. De stengels waren bovendien zoo in elkaâr geslingerd, dat zij het aanzien van eene ladder hadden. Ook waren zij zoo dik, dat Frits ze niet heen en weêr kon schudden.

Oogenblikkelijk besloot hij in den boonenstaak te klimmen en te zien wat er in den top was. Zijne moeder smeekte hem het niet te doen, maar te vergeefs. Na eenige uren geklommen te hebben, bereikte hij uitgeput den top, en toen hij rondzag, bevond hij zich in eene vreemde en dorre landstreek, waar hij een groot kasteel, maar geen levend wezen zag. Daar verscheen hem eene schoone fee, met een kleinen witten tooverstaf in de hand. Zij vroeg Frits of hij iets van zijn vader wist. Hij antwoordde ontkennend. De fee zeide dat zij hem de geschiedenis van zijn vader zou verhalen; "maar," liet zij er op volgen, "ge moet mij plegtig beloven dat gij stipt doen zult wat ik beveel, anders zijt gij een kind des doods."

Frits schrikte, en beloofde haar dit ; en daarop begon de fee haar verhaal aldus : “ Uw vader was een rijk man, en zeer weldadig ; gedurig lenigde hij den nood der armen, en hij stelde zich tot regel geen dag te laten voorbijgaan zonder iemand welgedaan te hebben. Op eenige mijlen afstands van uws vaders huis, woonde een slechte reus. Die reus was arm, maar zeer hebzuchtig ; en hij nam het besluit om zich van uws vaders geld meester te maken. Hij kwam in de nabuurschap van uw vader, en strooide uit dat hij door eene aardbeving alles wat hij bezat verloren, en het leven er nauwelijks afgebragt had. Uw vader had medelijden met hem, en behandelde hem zeer vriendelijk.

“ Op zekeren dag kwam de reus bij uw vader, om hem te zeggen dat er in de baai een schip blijkbaar in nood was, en wist hem over te halen om al zijne knechts te hulp te zenden. Nu doodde de reus uw niets kwaads vermoedenden vader, en was voornemens uwe moeder en u ook te doden ; maar zij viel hem te voet, en smeekte hem, op erbarmelijken toon, haar leven en dat van haar kind te sparen. Het monster gaf aan hare smekingingen gehoor, maar verbood haar, onder de vreeselijkste bedreigingen u ooit over uw vader te spreken. Toen vlugtte uwe moeder, met u in hare armen, en de reus maakte zich meester van al uws vaders schatten, waaronder eene wonderbare hen en eene fraaije harp waren, stak het huis in brand, en maakte zich uit de voeten, lang voordat de knechts terug waren.

“ Uwe arme moeder zwierf verscheidene mijlen ver met u rond, niet wetende wat zij beginnen moest, en vestigde zich eindelijk met der woon in de hut, waar gij opgevoed zijt ; en 't is alleen uit vrees voor den reus dat zij u nooit over uw vader spreekt, en u geen antwoord geeft als gij naar hem vraagt.”

Daarop deelde de fee hem mede dat zij de goede fee van zijn vader was geweest ; dat hij aan *haar* de koe voor de boonen had verkocht, en dat zij die in den vorm van eene ladder, en zoo hoog had laten groeijen. “ Dit is het land, waar de slechte reus woont,” vervolgde zij, “ en 't is uwe taak hem te straffen. Gij moet niet langer lui en ligtzinnig zijn ; gij moet moeilijkheden en gevaren trotseren ; indien gij doet wat ik u beveel, zal ik u beschermen, en de rijkdom van uw vader zal u teruggegeven worden.”

Frits zette toen zijne reis voort, volgens de aanduidingen van de fee, en kwam weldra aan het kasteel. Eene leelijke vrouw opende de poort, en was zeer verbaasd hem te zien ; “ want,” zeide zij, “ mijn man is een magtige reus, en hij houdt zóóveel van menschevleesch, dat hij er wel vijftig mijlen voor zou loopen om het te krijgen.” Frits schrikte niet weinig toen hij dit hoorde, maar hopen de den reus wel te zullen ontwijken, vroeg hij dringend om een stuk brood en nachtverblijf. De vrouw, die een goed hart had, liet zich eindelijk overhalen om hem in huis te nemen. Zij bragt hem naar eene ruime keuken, waar zij hem wat te eten en te drinken gaf.

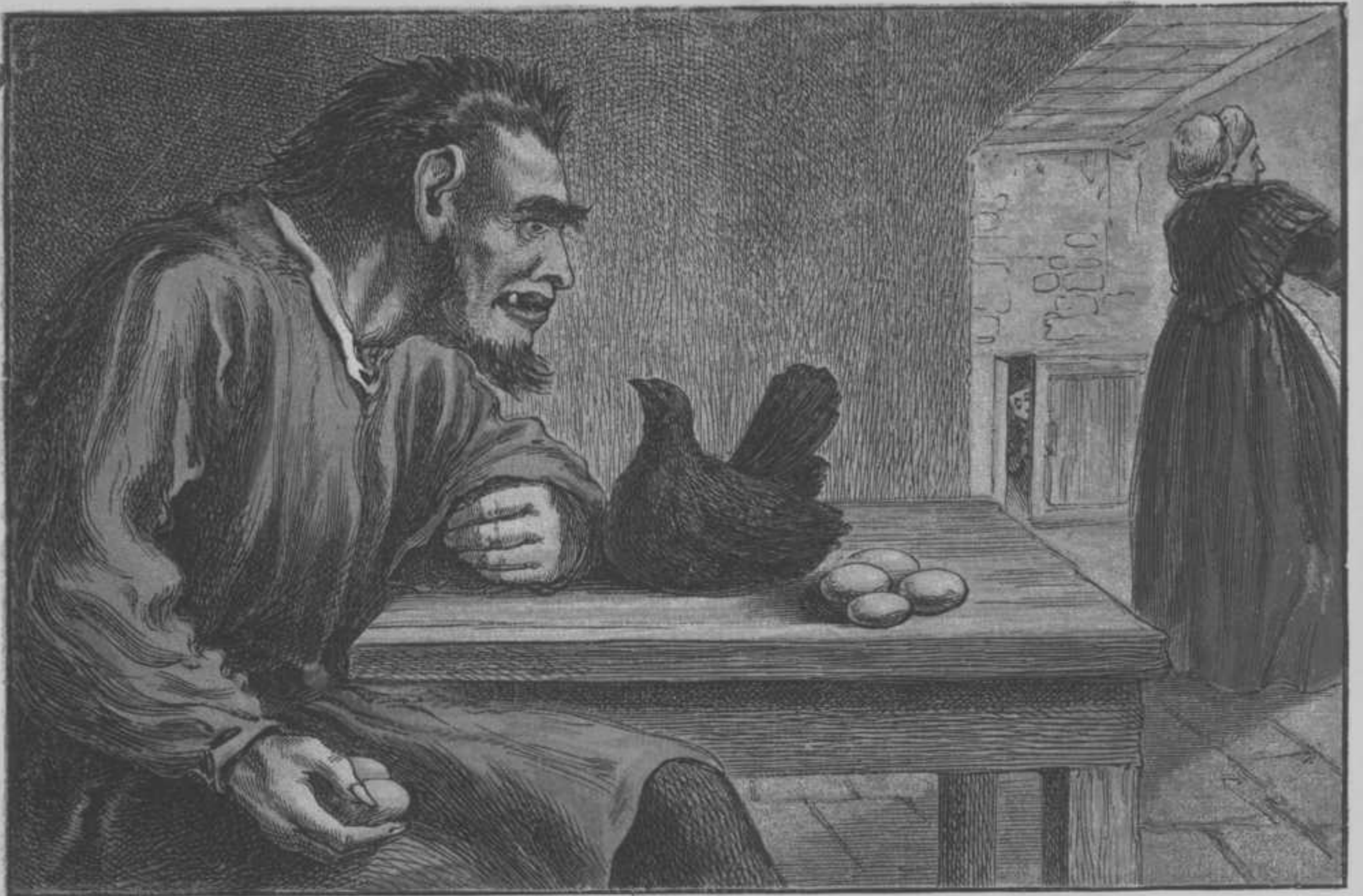
Het duurde niet lang of er werd zoo geweldig aan de deur geklopt dat het geheele huis er van daverde. In haar angst, verborg de vrouw van den reus Frits in den oven, en daarna liet zij haar man binnen. De reus stapte regelrecht door naar de keuken, en brulde : “ Vrouw, ik ruik versch vleesch.”

“ Wel, lieve man,” antwoordde zij, “ ik maak immers de jonge geit voor uw avondeten gereed.” De reus scheen niet dat antwoord tevreden, en ging

bedoord bij het vuur zitten, terwijl zijne vrouw zich haastte om hem zijn avondeten te brengen.

Toen hij dit gebruikt had, beval hij zijne vrouw hem zijne geliefkoosde hen te halen. Frits was zeer nieuwsgierig om den reus en de hen te zien; dus keek hij, door eene kleine opening, en merkte op dat zoo dikwijls de reus zeide: "Leg," de hen een ei van massief goud legde. Zoo vermaakte de reus zich eene poos met zijne hen, en intusschen ging zijne vrouw naar bed. Eindelijk viel hij bij den haard in slaap, en snorkte geweldig. Nu sloop Frits zeer stil uit zijne schuilplaats te voorschijn, greep de hen, en liep er meê weg zoo snel als hij kon. Toen hij het huis uit was, spoedde hij zich naar de boonenstaak-ladder, klom er af, en vertoonde zich voor de oogen van zijne verbaasde moeder. De hen legde zooveel gouden eijeren als zij maar verlangden, zoodat zij weldra zeer rijk waren en regt genoegelijk te zamen leefden.

Eene poos daarna herinnerde Frits zich de woorden van de fee, en gevoelde een sterk verlangen om eene tweede reis langs den boonenstaak te doen. Zijne liefhebbende moeder deed te vergeefs alles wat zij kon om hem er van af te brengen. Hij liet zich eene kleeding maken, die hem geheel vermomde; en na zijne huid geleverd te hebben, stond hij op zekeren morgen vroeg op, en klom voor de tweede maal in den boonenstaak.

Laat in den avond kwam hij aan de woning van den reus, en het kostte hem eenige moeite om de vrouw te bewegen hem binnen te laten, en hem, na het avondeten, nachtverblijf te verleen in eene kamer, waar oude rommel bewaard werd. De reus kwam spoedig t' huis, en liep met zulk een zwaren tred, dat het scheen alsof het huis op zijne grondvesten schudde. Hij was nog niet lang in de kamer geweest, of hij brulde weder: "Vrouw, ik ruik versch vleesch." Zijne vrouw antwoordde dat de kraaijen een stuk raauw vleesch op het dak hadden laten liggen, en dat daar zeker eene sterke lucht aan was. Toen bragt zij hem zijn avondeten. Na dit genuttigd te hebben, beval de reus haar zijne zakken met goud en zilver te halen, om zich daarmee te vermaken. Spoedig kwam zijne vrouw terug met twee groote zakken, de eene vol goud, de andere vol zilver; daarna ging zij naar bed. Hij bleef zitten en keerde het geld om en om, totdat het hem verveelde, en na het veilig in de zakken geborgen te hebben, viel hij in slaap.

Eerst was Frits bevreesd dat de reus zich maar hield alsof hij sliep; maar toen hij hem hoorde snorken als het loeijen der zee bij een storm, sloop hij uit zijne schuilplaats te voorschijn, en nam de zakken op, om er meê weg te loopen. Juist op dat oogenblik, sprong een hondje, dat onder den stoel van den reus had gelegen, op hem af, en blafte zoo geweldig, dat Frits zich verloren achtte. De reus werd echter niet wakker, en Frits zag een stuk vleesch in zijne nabijheid, dat hij den hond toewierp, die er oogenblikkelijk in hapte, en Frits alzoo gelegenheid gaf om te ontsnappen. Nu liep hij, zoo snel als hij kon naar den boonenstaak, klom naar beneden, en dacht zijne moeder aangenaam te verrassen. Niet weinig teleurgesteld was hij echter toen hij haar in de woning van eene buurvrouw zwaar ziek vond liggen. Zoodra de weduwe vernam dat haar zoon behouden terug was, werd zij van dag tot dag beter, en zij leefden weder regt genoegelijk te zamen.

In geen drie jaar sprak Frits zijne moeder meer over den boonenstaak, om haar niet te bedroeven. Hij kon evenwel niet nalaten er over te denken, en dat baarde hem veel kommer, inzonderheid als hij zich de bevelen en bedreigingen van de fee herinnerde. Eindelijk kon hij zijn verlangen niet langer bedwingen, en heimelijk maakte hij toebereidselen voor eene nieuwe reis. Op den langsten dag stond hij zeer vroeg op, klom in den top van den boonenstaak, en stapte als vroeger naar het kasteel van den reus. Ditmaal, hoewel hij zich geheel vermomd had, kostte het hem de grootste moeite toegang te verkrijgen, maar eindelijk slaagde hij er in, en na zijn avondeten, werd hij in den koperen ketel verborgen.

Zoodra de reus t' huis kwam, brulde hij weder: "Vrouw, ik ruik versch vleesch." Maar dat had hij reeds zoo dikwijls gezegd, dat Frits er geen notitie meer van van. Eensklaps stond de reus echter op en begon de kamer rond te zoeken; toen hij eindelijk bij den koperen ketel kwam, stierf de arme Frits bijna van angst, en wel honderdmaal wenschte hij dat hij maar weêr t' huis was. Gelukkig hield de reus echter met zoeken op, zonder het deksel van den ketel op te ligten, en ging bedaard bij het vuur zitten.

De reus at een stevig avondmaal, en daarna beval hij zijne vrouw hem zijne harp te brengen. Frits was nu weêr wat van den schrik bekomen, en onder het deksel van den ketel uit kijkende, zag hij de fraaiste harp, die men zich kan voorstellen. De reus zette ze voor zich op de tafel, en telkens als hij zeide: "Speel," speelde zij van zelf de heerlijkste muziek. Niet zoodra zag Frits dit, of hij besloot zich van de harp, die hij wist dat zijn vader had toebehoord, meester te maken; toen dus de reus een poosje later in slaap viel, sloop hij uit den ketel te voorschijn, en nam het instrument weg. Maar de harp was betooverd, en riep luid: "Meester, meester!" De reus werd van het gerucht wakker, doch hij had zooveel gedronken, dat hij niet regt begreep wat er gebeurd was, zoodat Frits reeds een eind ver was eer hij vervolgd werd. Eindelijk, toen hij Frits met de harp zag wegloopen, stond hij op, en waggelde hem na, verschrikkelijk tegen hem bulderende, en als hij nuchter was geweest zou hij hem ook zeker hebben ingehaald. Nu echter was Frits het eerst aan den top van den boonenstaak, dien hij met allen spoed afklom. Zoodra hij beneden was, ging hij zijne bijl halen. Juist op het oogenblik dat hij daarmede terugkwam, zag hij den reus snel den boonenstaak afklimmen; maar Frits hakte den boonenstaak bij den wortel af, en de reus viel hals over kop op den grond, en was morsdood.

Dien avond verscheen de goede fee hem weder, en zeide: "Nu, Frits, moogt gij den rijkdom van uw vader in vrede genieten. Volg zijn voorbeeld na, wees goed voor allen, en heb inzonderheid uwe moeder, bij het klimmen harer jaren, lief."

Wat er van de vrouw van den reus, of van zijn kasteel, of van de zonderlinge landstreek is geworden, is niemand ooit te weten gekomen.

